

MEDLEMSRAPPORTERING FOR KS -Kommunesektorens organisasjon For 2020

”En av Etisk handel Norges styrker er flerpartssamarbeidet.”

Til lesere av rapporten

En av Etisk handel Norges styrker er flerpartssamarbeidet. Her spiller medlemsorganisasjonene en viktig rolle ved å bidra med spisskompetanse og ressurser, ved å være pådrivere i rettighetsarbeid og politisk påvirkning, og ved å bidra til å styrke oppslutningen om etisk handel. I tillegg er organisasjonene forpliktet til å stille etiske krav i egne innkjøp.

Organisasjonene i Etisk handel Norge er ulike og har dermed også ulikt fokus. For eksempel er arbeidstakerorganisasjoners viktigste mål å styrke fagforeninger og arbeidstakers rettigheter, og i Etisk handel Norge kan de dele sin kompetanse om dette viktige temaet med andre medlemmer. Frivillige organisasjoner har verdifull kunnskap om lokale forhold i produsentland, de har lokale samarbeidspartnere, og de kan gjennomføre kampanjer for å skape bred oppmerksomhet. Arbeidsgiver- og interesseorganisasjoner kan ta tak i problemstillinger medlemmene har felles og slik initiere prosjekter på vegne av mange Etisk handel Norge-bedrifter.

Denne rapporteringsmalen er laget slik at den skal kunne brukes av alle organisasjoner som er medlemmer i Etisk handel Norge. Den enkelte organisasjons rolle og fokus vil bestemme hvor detaljert de enkelte spørsmål kan besvares.

Heidi Furustøl
Daglig leder Etisk handel Norge

Forord fra: **Lars Owe Kristiansen, områdedirektør**

KS - kommunesektorens organisasjon vil være en samfunnsansvarlig organisasjon og har vært medlem av Etisk handel Norge siden 2006.

Gjennom vårt medlemskap ønsker vi å stadig styrke innsatsen vår for å forbedre arbeids- og miljøforhold i vår leverandørkjede. På denne måten vil vi bidra til en mer bærekraftig utvikling. Vi ønsker også å bidra til en styrket oppslutning om etisk handel generelt.

Ved å være medlem av Etisk Handel Norge har vi forpliktet oss til å jobbe aktivt for forbedringer i vår leverandørkjede. Dette arbeidet gjøres basert på Etisk Handel Norge sine etiske retningslinjer for innkjøp. Ved å være medlem har vi også forpliktet oss til årlig å rapportere om vårt arbeid med etisk handel, noe denne rapporten er et svar på.

Rapporten er offentlig tilgjengelig.

Om organisasjonen

Organisasjonsnavn:

KS -Kommunesektorens organisasjon

Type organisasjon:

Interesseorganisasjon

Beskrivelse av organisasjonen:

KS er kommunesektorens organisasjon. Alle norske kommuner og fylkeskommuner er medlemmer. KS' visjon er en selvstendig og nyskapende kommunesektor. KS arbeider for å sikre kommunesektoren best mulige rammebetingelser for å kunne utvikle gode lokalsamfunn med lokalt tilpassede velferdstjenester.

Organisasjonens størrelse:

Antall ansatte:

295

Omsetning (NOK):

Land som omfattes av prioriterte programmer/prosjekter:

Kontaktinformasjon for rapporten:

Kontaktperson: Lars Owe Kristiansen

Tittel: Områdedirektør organisasjonsutvikling og økonomi

Epost: lars.owe.kristiansen@ks.no

Telefon: 90143269

Innmeldingsår i Etisk handel Norge:

2006

Forankring i organisasjonen

Beskriv hvordan etisk handel er forankret i organisasjonen:

Navn og stilling på øverste leder med etisk handel som en del av sitt hovedansvar:

Lars Owe Kristiansen, områdedirektør

Strategier og langtidsplaner som omhandler etisk handel:

Styrevedtak 2006

Annet

Beskriv hva organisasjonen gjør for å kommunisere internt fokuset og innsatsen som følger av medlemskapet i Etisk handel Norge:

KS INTERNE ETISKE RETNINGSLINJER FOR INNKJØP.

Vedtatt på KS ledermøte 14. februar 2011. KS jobber for å fremme gode arbeids- og miljøforhold i våre leverandørkjeder. Dette ønsker vi å gjøre i nært samarbeid med våre leverandører og samarbeidspartnere. For å tydeliggjøre hva vi forventer av våre leverandører, har KS utarbeidet retningslinjer for etisk handel. Retningslinjene dekker grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø.

KS er medlem i Etisk handel Norge, og rapporterer på progresjon i vårt arbeide med etisk handel og denne rapporten er offentlig tilgjengelig.

KS har en etikkportal: www.Etikkportalen.no

Prioriterte aktiviteter/mål i rapporteringsåret

Aktiviteter:	Status/framdrift
Kommunesektorens etikkutvalg har gjennomført tre møter med kommunene hvor tema rundt etikk diskuteres. Erfaringsdeling og etisk refleksjon er hovedformålet med disse møtene.	Se referater fra møtene her: https://www.ks.no/fagomrader/demokrati-og-styring/etik/
Styrevervregister skal videreutvikles og importere opplysninger fra skatteetatens aksjonærregister.	Dette er fortsatt under arbeid
KS har gjennomført det årlige sertifiseringskurset for offentlige anskaffelser. I 2020 ble kurset gjennomført over 6 dager fordelt på 2 samlinger. En samling ble utsatt til februar 2021 pga. corona. Kurset gir deltakerne opplæring i de tre fasene i en anskaffelsesprosess; forberedelsen, gjennomføringen og kontraktsoppfølgingen.	https://www.ks.no/fagomrader/okonomi/ks-innkjopsforum/velkommen-til-ks-sertifiseringskurs-i-offentlige-anskaffelser-2020/
KS har i 2020 gitt ut en eksempelsamling med etiske dilemmaer i samarbeid med Transparency International.	https://www.ks.no/fagomrader/demokrati-og-styring/etik/dilemmasamling/
God etisk styring har vært/er et tema i KS sitt Folkevalgtprogram for perioden 2019-2023	Dette er fortsatt et tema i KS Folkevalgtprogram.
KS har arrangert etikkonferanse i samarbeid med Transparency International og Kommunaldepartementet (KMD). Tema var "Hva er tillit, og hvordan kan vi bevare den?"	Se her: https://www.ks.no/fagomrader/demokrati-og-styring/etik/etikkonferansen-2020/
KS er medlem av SMSØ og jobber med arbeidslivskriminalitet i offentlige anskaffelser. I 2020 er seišetetsbestemmelsene revidert.	https://www.ks.no/ks-advokatene/nyheter/teknisk-revisjon-av-seriositetsbestemmelsene/
KS samarbeider med blant annet NHO, skatteetaten,	

Aktiviteter:	Status/framdrift
Unio om svart økonomi i kommunene (SMSØ). Gjennom dette bidrar vi til like konkurransevilkår, gode arbeidsplasser og finansiering av velferdsstaten.	https://www.samarbeidmotsvartokonomi.no/

Prioriterte aktiviteter/mål for kommende rapporteringsår

Aktiviteter:
Kommunesektorens etikkutvalg planlegger flere møter med kommunene hvor tema rundt etikk diskuteres. Erfaringsdeling og etisk refleksjon er hovedformålet med disse møtene. Det er planlagt fire møter i 2021.
KS skal arrangere det årlige sertifiseringskurset for offentlige anskaffelser. Det skal arrangeres 3 samlinger over 8 dager. To samlinger skal gjennomføres på vårparten, og en samling skal gjennomføres etter sommeren.
God etisk styring er et tema i nytt KS Folkevalgtprogram 2019-2023
BNL og Fellesforbundet har tatt initiativ til å innta flere bestemmelser angående arbeidskriminalitet. I 2020 vil KS starte opp forhandlingene for å se på hvilke bestemmelser DFØ og KS evt. kan godta.
KS Styrevervregister skal videreutvikles og importere opplysninger fra skatteetatens aksjonærregister. Dette skal etter planen realiseres i 2021.
Det skal gjennomføres et FoU prosjekt som kartlegger kommunenes erfaringer med uetisk atferd og korrupsjon.
Samarbeid om svart økonomi (SMSØ)

“Erstatt med frivillig sitat som sier
noe om god praksis eller vilje”

Photo: Flickr, ILO Better Work Programme

1. Styrking av rettigheter og oppslutning om etisk handel

Photo: Shutterstock

Styrking av arbeidstakeres rettigheter, menneskerettigheter, miljø og antikorrupsjon

Har organisasjonen i rapporteringsåret jobbet for å styrke arbeidstakeres rettigheter, menneskerettigheter, miljøhensyn eller antikorrupsjon utenfor Norge?

Ja

Hvis ja, beskriv kortfattet de viktigste prosjekter/programmer/tiltak:

Prosjekt/program/tiltak	Beskrivelse	Etiske krav som omfattes

Styrke oppslutningen om etisk handel

Har organisasjonen i rapporteringsåret gjort tiltak for å styrke oppslutningen om etisk handel:

Hvis ja, beskriv kortfattet de viktigste tiltakene:

Tiltak	Beskrivelse
Løpende arbeid i kommunene med antikorrupsjon og høy etisk standard	
KS sertifiseringskurs for offentlige anskaffelser Etisk handel var en del av temaet.	

Deling av kompetanse og erfaringer

Har organisasjonen i rapporteringsåret delt kunnskap om eller erfaringer med etisk handel med bedrifter eller andre organisasjoner?

Ja

Hvis ja, gi en nærmere beskrivelse

KS etikkutvalg reiser vanligvis rundt til norske kommuner og fylkeskommuner for å drøfte aktuelle lokale utfordringer. Uttalelser fra etikkutvalget publiseres på etikkportalen.no

2. Oppfølging av leverandører og samarbeidspartnere

Forankring av etiske krav hos leverandører og samarbeidspartnere

Oppgi en nettside til organisasjonens retningslinjer for etisk handel, eller legg dem ved:

<https://www.ks.no/fagomrader/demokrati-og-styring/etikk/>

Beskriv hvordan kravene i retningslinjene blir formidlet til organisasjonens leverandører og samarbeidspartnere:

Det skal sendes et informasjonsskriv til nye leverandører med informasjon om retningslinjene.

Screening av nye leverandører og samarbeidspartnere

Beskriv hvordan organisasjonen innlemmer hensynet til etisk handel når nye leverandører og samarbeidspartnere velges:

Oversikt over eksisterende leverandørkjede

Beskriv hva organisasjonen har gjort for å kartlegge risiko for brudd på retningslinjene for etisk handel til de viktigste varer og tjenester som kjøpes inn?

Hvis kartlagt, beskriv de viktigste utfordringene som er identifisert. Beskriv spesielt:

Hvilke produsentland som anses å være knyttet til høyest risiko:

Hvilke etiske krav som er mest utsatt for brudd:

Tiltak for å redusere risiko og oppnå forbedringer

Beskriv hvilke tiltak organisasjonen har gjennomført for å redusere risikoen for brudd på retningslinjene for etisk handel og bidra til forbedringer:

Kontakt:

KS -Kommunesektorens organisasjon

Lars Owe Kristiansen

lars.owe.kristiansen@ks.no

90143269